Zákamenčan

Príležitostné noviny obce Zákamenné

Do každej rodiny v Zákamennom **August – Október 2008** **Ročník 6** **Číslo 3/2008**

Naozaj nevidíme otvorenými očami?

Mnohé veci, ktoré sa dejú okolo nás, si nevedomky nevšímame, ale sú veci, ktoré tak trochu nechceme vidieť, počuť a riešiť. Naša tolerantnosť ku mnohému už asi nie je na mieste. Treba sa trochu ohlásiť, ozvať, zaangažovať k veciam, ktoré sa nám zdajú, že nie sú v poriadku. Stretávame sa navzájom starší i mladší, poznáme sa a to ešte neznamená, že si navzájom nemôžeme povedať o nedostatkoch. Mne a ešte viacerým na Nižnom konci sa osobne veľmi nepáči, ako sa správa mládež, ktorá v nočných hodinách odchádza z discoclubu Kuvajt. Niektorí dobre naladení mladí ľudia sa cestou domov správajú veľmi hlučne. Kričia, používajú oplzlé slová a pretože majú v sebe veľa energie, potrebujú si ju vybiť na smetných košoch, ktoré im vôbec nestoja v ceste. Kvety okolo domov, tie sa im tiež nepáčia, lebo ich ničia a potrhané rozhodia po chodníku. Opadané jablká spod stromu hádžu nielen po stenách domov, ale aj do okien. To je pravdivá vizitka o správaní sa našej mládeže, ktorá sa pohybuje v čase diskozábav v Kuvajte po Nižnom konci. O čo viac je zarážajúce to, že dievčatá za chlapcami vôbec nezaostávajú, ba niekedy sú oplzlejšie. Prečo o tom píšem? Bývame v rušnejšej časti obce, to vieme, ale aby sme každý týždeň od piatku do nedele v noci nespali? Nie dosť, že nás ruší hlučná hudba, ktorú určite počuť dosť ďaleko do obce, ale ešte si musíme vypočuť hrubé slová znejúce z prepitých krikľavých mladých úst. Veď v domoch sú starší ľudia, aj malé deti. Platí ešte zákon o rušení nočného kľudu? Aby nespratník nebol prekvapený, keď si to s ním pri vyčíňaní a robení vylomenín okolo našich rodinných domov niekto vybaví ručne a stručne.

Naozaj nevidíme, že naše deti chodia dosť často domov v podnapitom stave? Komu to vyhovuje? Veku, zdraviu, rodine? Jedine ak chorému sebavedomiu, že čosi pre svet znamenám, keď znesiem akýsi ten pohárik navyše a pri reči pľujem po zemi a to všetko ozvučím poriadnou dávkou nadávok. Treba mať nad tým všetkým akúsi kontrolu a mierosť, veď sú to ešte mladí pekní ľudia, ktorí začínajú žiť a neskôr budú aj oni vychovávať svoje deti, na ktorých im bude záležať. Oni v tomto veku žijú svoj slobodný život, ale ten sa im časom zmení s pribúdajúcimi rokmi a rodinnými povinnosťami. Je na nás rodičoch, aby sme im, pokiaľ sa dá, ukázali správny smer v živote. Každý rodič je hrdý na svoje deti, ale to neznamená že ich neupozorní na určité chyby, ktoré robia. Týmto článkom nechcem moralizovať, chcem len, aby sme nezatvárali oči pred niečím, čo sa nám viacerým nepáči a tí ostatní v kútiku duše tiež s tým všetkým až tak nesúhlasia, len to pripisujú dobe, v akej sa teraz žije. Pozor: dobu si robíme sami. ***V. Sekerášová***

Obecné zastupiteľstvo už plánovalo hlavné úlohy na rok 2009

Obecné zastupiteľstvo zasadalo 12. 9. 2008. Prítomní boli všetci poslanci, Mgr. Emil Revaj, riaditeľ ZŠ s MŠ Jána Vojtaššáka v Zákamennom, ekonómka OcÚ Ing. Marta Florková, za Obvodné oddelenie PZ SR v Zákamennom Dr. Slovík, zástupca riaditeľa a Ing. Emil Gonšor ako občan, ktorý prišiel tlmočiť svoju žiadosť o odkúpenie pozemku.

Starosta na úvod udelil slovo p. Dr. Slovíkovi, ktorý stručne informoval OZ o práci OO PZ v Zákamennom. Zdôraznil, že Obvodné oddelenie v Zákamennom bolo zriadené hlavne ako služba pre občanov obcí Zákamenné, Oravská Lesná, Novoť, Beňadovo, Mútne a Krušetnica. Ak má oddelenie dobre fungovať, je potrebná aj spolupráca občanov. Obvodné oddelenie chce spolupracovať aj so základnou školou formou prevencie. Poslanci p. Mgr. Bernaťák a p. Večerková zareagovali na vystúpenie p. Dr. Slovíka. Pani poslankyňa Večerková ako pracovníčka čerpacej stanice Slovnaft sa informovala o možnosti identifikácie vodičov s českými ŠPZ, ktorí odídu po natankovaní bez zaplatenia a p. poslanec Mgr. Bernaťák dal do pozornosti návštevníkov Diskoklubu Kuvajt, ktorí podguráženi prechádzajú obcou, rušia nočný kľud, ničia súkromný a spoločný majetok. Dr. Slovík odpovedal, najskôr p. Večerkovej, že sa dajú identifikovať aj majitelia áut s českými ŠPZ, ale nie okamžite, trvá to niekoľko dní. Čo sa týka návštevníkov Diskoklubu Kuvajt, majiteľ má v priestoroch zabezpečenú súkromnú bezpečnostnú službu. Obvodné oddelenie robí hliadky v okolí.

Jedna z dokončených 8-bytových jednotiek.

Pán Ing. Emil Gonšor tlmočil osobne svoju žiadosť o odkúpenie pozemku pri svojom penzióne EGEUM za účelom výstavby detského ihriska a úpravy okolia. OZ túto žiadosť už prejednávalo dávnejšie a výsledok rozhodnutia bol zamietavý, pretože pozemok sa plánuje využiť pre účely obce. Ani na tomto zasadnutí OZ svoj názor nezmenilo. Poslanec Ing. Florek navrhol p. Ing. Gonšorovi pokúsiť sa odkúpiť susedný pozemok a urobiť s obcou zámenu. S takýmto riešením súhlasili aj ostatní prítomní poslanci.

Mgr. Emil Revaj, riaditeľ ZŠ, informoval o začiatku školského roka 2008/09, ktorý je v znamení zmien a nových učebných osnov. Odinterpretoval poslancom rámcový učebný plán pre základné školy. V tomto školskom roku pracuje na škole 59 záujmových krúžkov.

Mgr. Revaj vyjadril spokojnosť s výsledkami separovaného zberu odpadu, ktorý prebiehal v minulom školskom roku. Najlepšie triedy budú odmenené a škola chce pokračovať v separovanom zbere aj v tomto školskom roku. Obec zaplatila trom víťazným triedam výlet na Oravskú lesnú železničku. Škola získala ďalšie finančné prostriedky vo výške 77 tis. Sk na vybudovanie náučného chodníka cez Babinec. Veľkú zásluhu na tom má pani učiteľka Ing. Chmeľová.

Obecné zastupiteľstvo schválilo 4 členov školskej rady ako zástupcov obce, a to p. Mgr. Bernaťáka, p. Ing. P. Durčáka, p. J. Peňáka a vdp. A. Duláka.

Mgr. Revaj požiadal starostu obce riešiť neustále vyrušovanie vyučovania hlásením miestneho rozhlasu pre súkromných podnikateľov, ktorí predávajú v našej obci tovar. Starosta prisľúbil vyriešenie tohto problému. Na záver svojho vystúpenia Mgr. Revaj poďakoval starostovi obce za vynaložené úsilie na to, že škole bola priznaná dotácia z fondov EÚ vo výške 44 mil. Sk.

Ing. Florková Marta, ekonómka OcÚ, informovala o plnení rozpočtu v príjmovej a výdavkovej časti za I. polrok 2008. Rozpočet sa priebežne upravuje z dôvo-

DÁTUM VÝVOZU	FARBY			
7. 10. 2008	červená		žltá	
14. 10. 2008	červená	modrá	žltá	biela
21. 10. 2008	červená		žltá	
28. 10. 2008	červená	modrá	žltá	
4. 11. 2008	červená		žltá	
11. 11. 2008	červená	modrá	žltá	biela
18. 11. 2008	červená		žltá	
25. 11. 2008	červená	modrá	žltá	
2. 12. 2008	červená		žltá	
9. 12. 2008	červená	modrá	žltá	biela
16. 12. 2008	červená		žltá	
23. 12. 2008	červená	modrá	žltá	
30. 12. 2008	červená		žltá	

NÁTERY LEŠENIE STAVEBNÉ PRÁCE
GLEKALENA s.r.o.
Karol GLEJTEK majiteľ
Mobil: 0905 291 577
Tel..fax: 043 5592 150
029 56 ZÁKAMENNÉ 700

K.L.I.B.O.S. spol. s r.o. Zákamenné
VYKONÁVA ČINNOSTI: • stavebnú • obchodnú • dopravnú • potravinársku • pekárenskú • sprostredkovateľskú • medzinárodnú prepravu
Majiteľ – Anton KLIMČÍK
Tel.: 043.5592 237; Tel..fax: 043.5592 136, 156
Mobil: 0905 410 563
Privát: 029 56 Zákamenné 56, tel.: 043.5592 346

Mária MLICHOVÁ
potraviny
ovocie – zelenina
drogéria
Zákamenné 157
Tel.: 043 5592210

KOVO VÝROBA
Jozef FAFEJTA
výroba vysokotlakých hadíc a vulkanizačných zariadení, stavebné a zamočnícko-zváračské práce
Office:
KOVOVÝROBA spol. s r.o.
029 56 Zákamenné 204
Tel.: 00421. 043.5592321
Privát:
Tel.: 043 5592207

du poskytnutých dotácií, inak nedošlo k žiadnemu nesúladu medzi výdavkami a príjmami. Ďalej informovala o príprave na zavedenie EURA v podmienkach obce. Je vypracovaný plán, do ktorého mali poslanci možnosť nahliadnuť a vyjadriť sa k nemu. Program KORVIN, ktorý OcÚ používa, plne vyhovuje po malých úpravách podmienkam zavedenie Eura.

Starosta Ing. Milan Vrábeľ sa vo svojom vstupe vrátil najskôr k poznámke Mgr. Revaja o dotácii 44 mil. Sk a oficiálne oznámil OZ, že obec dostala oznámenie o schválení nenávratného finančného príspevku z Regionálneho operačného programu. Ďalším krokom je doložiť Ministerstvu výstavby SR verejného obstarávateľa. Verejná súťaž, bola vyhlásená znovu, lebo prvá bola zrušená. Zatiaľ sa nevie, kto túto zákazku získa. Ďalej sa čaká na výsledok podaných žiadostí na dotácie na Kultúrny dom, Požiarnu zbrojnicu a Zberný dvor.

Koncom októbra sa majú skolaudovať dve 8 b. j. pri zdravotnom stredisku. Pred zasadnutím OZ boli zvolaní všetci záujemcovia, ktorí do dnešného dňa podali žiadosť o byt na OcÚ Zákamenné. Boli oboznámení s podmienkami na získanie bytu, ktoré sú stanovené fondom rozvoja bývania. Zaevidovaných žiadostí je 30. Sociálna komisia prehodnotí každého žiadateľa podľa daných kritérií. Výsledky by mali byť známe približne do troch týždňov.

Dom sociálnej starostlivosti - prístavba

Starosta Ing. Vrábeľ konštatoval, že sa pomaly ale isto blíži posledný štvrťrok a treba začať pracovať na príprave rozpočtu na rok 2009 a ten je podmienený hlavnými úlohami.

Niektoré sú už viac-menej stanovené:

- **kultúrny dom**
- **rekonštrukcia školy**
- **zberný dvor**
- **rekonštrukcia požiarnej zbrojnice – ak dostaneme dotácie.**

Postupne prebieha rekonštrukcia verejného osvetlenia – výmena svietidiel, bude sa pokračovať v oprave miestnych komunikácií, plánuje sa dokončiť ihrisko na Poriečí, chceme pokračovať vo výstavbe bytov a odkúpiť pozemky pre IBV. Prednosta OcÚ informoval poslancov o pripravovanom zbere starého textilu a elektronického odpadu. Ing. Florková predložila návrh na odpustenie nedoplatkov na dani z nehnuteľnosti do výšky 20 Sk. U 35 daňovníkov je to 176 Sk. OZ návrh odsúhlasilo.

Pani V. Večerková opäť upozornila na zlý stav cesty k Viktorovi Florkovi. Starosta ubezpečil, že sa tento úsek miestnej komunikácie bude riešiť.

Mariana Florková

Okolie rieky Zasihlianka

NIE VŽDY PORIADOK znamená poriadok

Sťažnosti na znečisťovanie riek, potokov a odľahlejších miest našej obce sa na OcÚ Zákamenné od občanov dostávajú veľmi často.

Či sú to už vyhodené hrnce, matrace alebo pevný odpad z rodinných domov... Problémové sú aj napr. pampersky, ktoré vidieť porozhadzované na viacerých miestach v obci. Sú zdravotníckou pomôckou pre starších ľudí a dobrou výpomocou pre malé deti, ale to ešte neznamená, že ich môžeme hádzať, kde sa nám zachce. Máme na to smetné nádoby. Ak nám niekedy nepostačuje vývoz domového odpadu podľa farby a treba nám kuka nádobu vyprázdniť skôr, je tu možnosť zaplatiť si v pokladni OcÚ vývoz navyše. Jeden vývoz stojí 46 Sk. Je to vždy lepšie, ako rozmýšľať, čo s odpadom a pod rúškom tmy, aby nás nikto nevidel, to niekde vyhodiť. Veď aj tí, čo to robia, musia vedieť, že robia zle. Keď si už robíme vo svojom dome alebo v okolí poriadok, nerobme neporiadok inde.

Ďakujeme za vzájomné pochopenie. **V. Sekerášová**

VZaO spol. s r.o.
VÝROBA ZVRŠKOV A OBUVI
VEĽKOSKLAD OBUVI
Ing. OLEŠ Stanislav
konateľ spoločnosti
Office: 029 56 Zákamenné 1027
Tel..fax: 043 5592254
Privát: 029 56 Zákamenné 22003
Tel.: 0435592378

STOLÁRSTVO
Tibor Murín
029 56 Zákamenné 62
Tel..fax: 043 55 24910
Mobil: 0905 522 414

KVALIT
Ing. Dušan Durčák
Kvalit s.r.o.
029 56 Zákamenné
SLOVENSKO
Výroba drevených okien, dverí a iných stolárskych výrobkov
Tel.: 00421 43 55 04 233
Fax: 00421 43 55 92 393
Mobil: 0905 42 81 17
e-mail: kvalit a isternet.sk
http: //www.kvalit.sk

STAVOR
stavebno-obchodná činnosť
Vladimír Konkoľ
majiteľ spoločnosti
☑ výroba zrubových domov ☑ výroba okien a dverí
☑ výroba atypických drevených krovov
Privát: 029 56 Zákamenné 99
Office: 029 56 Zákamenné 99
Tel..fax: 043 55 92234
Mobil: 0905 52 74 33

BISKUP JÁN VOJTAŠŠÁK

14. 11. 1877 sa narodil v Zákamennom Boží sluha biskup Ján Vojtaššák
11. 11. 2003 uloženie pozostatkov v katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule
14. 11. 2003 uloženie časti pozostatkov v pôvodnom hrobe na cintoríne v Zákamennom
Svätý Bože, vyslyš naše prosby za blahorečenie tvojho služobníka, biskupa Jána Vojtaššáka

Dobrovoľní darcovia krvi

Určite netreba zvlášť predstavovať pojazdnú transfúznu stanicu z Martina, ktorá k nám chodí pravidelne. Nájdu tu dostatok ľudí, ktorý neváhajú a aj na úkor svojho času chcú darovať nejaké to „deci" vzácnej červenej tekutiny.

Šiesty odber, ktorý sa uskutočnil 17. 9. 2008, našiel tiež veľkú odozvu. Z celkového počtu 63 darcov bolo 11 prvodarcov a naplnených bolo 59 krvných vakov. Najmladšími darcami boli Eva Smolková a Monika Kvaková, najstaršími účastníčkami boli Agneša Kalamárová a Justína Večerková.

Odberu sa zúčastnili: Katarína Sivčáková, Ing. František Florek, Terézia Smolková, Jozefína Chromková, Helena Strakuľáková, Terézia Žatkuliaková, Bohumil Čič, Ferdinand Belicaj, Janka Páterková, Eva Jendrášiková, Valéria Vrábľová, Ing. Peter Vrábeľ, Mária Bendžáková, Viktória Godišová, Janka Godišová, Ružena Rabčanová, Margita Makúchová, Michaela Kovaľová, Viktor Boboň, Janka Michalicová, Renáta Smolková, Monika Kvaková, Zuzana Kvaková, Júlia Rusnáková, Janka Bajová, Juraj Bajo, Dana Smolková, Janka Gruchalová, Veronika Poľáková, Mariana Florková, Sivčáková, Katarína Bajčičáková Ľudmila, Tomáš Florek, Anna Olbertová, Miroslav Sivčák, Eva Smolková, Marián Žatkuliak, Janka Šulcová, Zuzana Vrábľová, Helena Murínová, Ing. Jozef Florek, Ing. Marta Florková, Lenka Mrekajová, Tomáš Rabčan, Emília Vlčáková, Jana Vlčáková, Jozef Kovaľ, Iveta Beňušová, Zuzana Smolárová, Iveta Telúchová, Jozefína Čičová, Zuzana Rončáková, Slávka Vojtasová, Milan Olbert, Milan Grofčík, Justína Večerková, Agneša Kalamárová, Marta Fajčáková a Juraj Briš.

V tomto odbere darovalo krv 44 žien a 15 mužov. Odber priamo v mieste bydliska začína byť hlavne ženskou záležitosťou, často darujú krv mladé maminy, ktoré si privedú aj svojich drobcov a tým ich už od malička vedú k pomoci druhým. Vyhovuje im to, že nemusia cestovať ďaleko, ak chcú niekomu pomôcť. Malou nevýhodou sú len dve odberné kreslá, takže sa trošku pretiahne čas čakania, ale zase na druhej strane za štyri a pol hodiny šikovné sestričky odobrali krv 59 darcom (za hodinu 13 darcov).

Väčšinou sa na odbere stretávajú tí istí ľudia. Výborné je, že sa začínajú k nim pridávať aj noví darcovia. Možno je to už trochu vpísané do povedomia ľudí, lebo sa sami zaujímajú, kedy znovu príde „transfúzka" z Martina. Každý, kto sa zapojí do dobrovoľného darcovstva krvi, bude bohatší o dobrý pocit v srdci, že tá jeho krv pomohla niekomu, kto ju súrne potreboval a bez nej by bol stratený... **Poľáková**

POZORUJ A POZNAJ!

Pozoruj ...
Duše zohavené do priepasti letia
V páľave nesmiernej ohňom sa tu sýtia
Ich cit rozbúrený v nepokoji skáče
v zúrivosti hnevu duch ducha tu sáče.
Vo chvíli zas inej rev výčitkou hučí
bolestne vyteká, akoby z obručí.
Zúfalá bezmocnosť hrôzou dušu mučí
v diabolskej závisti prekliatosťou syčí.
V zápachu hniloby zhasnuté tu svetlo,
to miesto strašných múk, nazýva sa peklo.

A poznaj...
Šťastie tu bez hraníc,
duch bez šumu krídel,
bez mihnutia zreníc
diaľavy prekoná.
V Božom zjednotení,
v nesmiernom úžase, za spevu anjelov
noblesne sa nesie
krajom úchvatným.
Z dokonale krásnych usmievavých tvárí
v rýdzej posvätnosti
blaženosťou žiari.
V hodvábe radosti
tisíc jemných vôní
vo videní Boha
duša šťastím zvoní.

Kam kráča ti duch tvoj, človeče na zemi?
Či v túžbe posvätnej
v nebesiach volíš byť,
alebo s diablami
na veky v pekle žiť?

Uvažuj a konaj!

Dobrovoľný chodník do tmy
strašné poblúdenie!
Sám si volíš v duši spásu
a sám zatratenie! ***E. R.***

OZNAMY
ČAS HLÁSENIA
V MIESTNOM ROZHLASE
PONDELOK – PIATOK
9.25 hod. – 9.40 hod.
13.00 hod. – 15.00 hod.

Gazdovská s.r.o.
• PONÚKA:
• OSIVÁ, SADIVÁ
• OCHRANNÉ CHEMICKÉ LÁTKY
• POLNOHOSPODÁRSKE POTREBY
029 56 Zákamenné 1020
Tel.: 043 559 2163

STOLÁRSTVO
Dušan Smolka
029 56 Zákamenné 718
Tel.: 043 55 92340

MINIMARKET – ELEKTRO
PRÁČKY, CHLADNIČKY, SPORÁKY, MRAZNIČKY, TV, AUDIO, VIDEÁ, POČÍTAČE
aj na objednávku **Ing. Peter SAHUL**
029 56 Zákamenné 120038
Tel.: 043 559 27 27
Mobil: 0907 822 949

Videopožičovňa
Pracovná doba: 15.00 – 19.00
Ľubomír Konkoľ
Zákamenné 103

Náučno-poznávací chodník

„Príroda je tu pre nás všetkých, my sme tu pre prírodu“

Cieľom nášho projektu, ktorý podporilo Ministerstvo školstva SR, je chrániť prírodu a všetko živé v nej. Nabádať mladých priateľov, aby sa stali milovníkmi a ochrancami prírody. Ochraňovať a pomáhať rastlinstvu, aby sa v kráse a užitočnosti odvďačilo za dobrý skutok, chrániť a pomáhať živočíšstvu, najmä mláďatám v čase nedostatku obživy a úkrytov za krutej zimy, ochraňovať a starať sa o pamiatky (morový cintorín a Kalvária), ktoré nám približujú činy predkov.

Náučný chodník má dĺžku cca 2 km. Má 5 stanovíšť s INFO panelmi (lesný, ekosystém, lúčny, vodný, morový cintorín + úvodný panel). Úvodný panel turistu informuje o trase a o tom, čo na jednotlivých stanovištiach môže sledovať. K dnešnému dňu pokračujeme v terénnych úpravách, ako je zhrabovanie pokosenej trávy a pod... Podrobnejšie informácie nájdete na stránke: www.zszakamenne.edupage.sk vľavo dole „Chodník“.

Ing. Agneša Chmeľová

Hubárčenie, koníček, záľuba, vedľajší príjem

Keď sa vynorí hlava spod smrečka, vlasy plné čečiny, z čela na nos sa na tenkej nitke spúšťa pavúk, ale v ruke drží zdravý hnedý hríb – čo krajšie môže človek zažiť. To je to, čo nám Oravcom môžu mnohí závidieť.

Kto má rád prírodu a najmä hory, je dozaista aj zanietený hubár a to je zdravý relax pre telo aj pre dušu. V tomto roku sa hubám darilo, rástli ozaj všade pod horou, na lúkach, v tráve či v hustom ihličnatom lese. Zbierali ich všetky vekové kategórie. A ako to už býva v reči, koľko si nazbieral, vždy sa ten počet hríbov v taške zaokrúhlil nahor. Mnohí chodili do lesa 2x denne zavčas rána i poobede, a vždy nazbierali. Pre niekoho je to ako droga zobrať si obyčajnú paličku, alebo priam zakrivenú haluz a vykračovať si po lese a zbierať, čo nám príroda ponúka (hríby, čučoriedky, maliny, jahody). To sú nezaplatiteľné hodnoty. Nielenže si môžeme finančne prilepšiť napr. predajom hríbov, ale sme v zdravom prostredí, ktoré nám len prospeje. V našej obci tohto roku vykupovali hríby na 8 miestach. Bolo vykúpené veľké množstvo hríbov, za tieto utŕžené peniaze si pomohli v nejednej domácnosti pri zakúpení potravín, oblečenia, dreva či uhlia na zimné obdobie. Komu sa chce a vládze, môže využiť svoju záľubu, ako je hubárčenie aj na takýto účel. Mnohé deti takto finančne pomohli rodičom. Nech nám naďalej hríby rastú na našich tajomných a obľúbených miestach.

V. Sekerášová

AKCIE V KULTÚRNOM DOME

11. 10. Svadba .....
12. 10. 33. výročie.....
„Kamenčan“ .....
18. 10. Svadba .....
25. 10. Svadba .....
17. 11. Predaj tovaru .....
v KD .....
22. 11. Tanečná zábava ...

Svetový deň vtáctva

Ornitológ Mgr. Demko M. pripravil pre žiakov exkurziu z príležitosti Svetových dní vtáctva, ktorá sa uskutočnila dňa 5.10.2008 na Oravskej priehrade.

Pri pochôdzke Oravskou priehradou sme pozorovali kačice divé, kŕdeľ bielych labutí, v diaľke sme videli kormorána.

Na Vtáčom ostrove nechýbali čajky smejivé a čajky veľké. Krásnu jesennú krajinu obohacovali listy listnatých drevín, kde sme podľa kôry, listov a plodov určovali, aké sú to dreviny.

Príjemný zážitok sme mali na poslednej zástavke. Zoológ Dr. Karaska nám rozprával o význame krúžkovania vtáctva. V sieti sa zachytil kolibkárik čibčavý, žltochvost, červienka. Ďalej sme sa dozvedeli o význame biotopu spevavého tvorstva.

S rozlúčkovým pozdravom sme ich vypúšťali na ďalekú púť ...určite sa vráťte o rok.

Za výlet ďakujeme p. Ing. A. Chmeľovej a p. Mgr. D. Florkovej.

Žiaci ZŠ Zákamenné

ODPOČINUTIE VEČNÉ DAJ IM, PANE ...

Juraj Strýček, nar. 8. 10. 1959 † 14. 7. 2008
Elena Boškájová, nar. † 11. 3. 1953 † 24. 7. 2008
Kristína Laššáková, nar. 12. 12. 1921 † 29. 7. 2008
Milan Revaj, nar. , nar. 22. 10 1937 † 29. 7. 2008
Mikuláš Plaštiak, nar. 1. 7. 1913 † 6. 8. 2008
Angela Teľuchová, nar. 30. 9. 1932 † 28. 8. 2008
Jozefína Sivčáková, nar. 24. 12. 1928 † 29. 9. 2008

FLORES
STAVEBNO-OBCHODNÁ ČINNOSŤ
Florián Subiak
Tel..fax: 043 55 92 112
029 56 Zákamenné 62

LUKO ZÁKAMENNÉ 13
Predaj priemyselného tovaru
Luboš Koleň
Office: Predajňa Zákamenné 13, Predajňa Hruštín, budova pošty
Privát: 029 56 Zákamenné 13, Tel.: 043 55 92 257, Mobil: 0905 42 96 40

ORSTA s.r.o.
Stavebno-obchodná činnosť
Milan Zmoray
029 56 Zákamenné 65
Tel.: 043 559 2282
Mobil: 0905 410 048

JM StavRePo
súkromná firma zákamenné
Nákup a predaj stavebných, remeselníckych a poľnohospodárskych potrieb
Jozef MLICH
Office: 029 56 Zákamenné 1048, Tel..fax: 043 559 2287, Mobil: 0905 25 28 12
Privát: 029 01 Námestovo, Tel.: Tel.: 043 558 11 70

III. DNI OBCE ZÁKAMENNÉ

Oslavy 393. výročia založenia obce Zákamenné trvali už tradične dva dni a to 19. a 20. júla. Začali v sobotu o 11.^{00} hod. slovenským pohárom behu do vrchu Kýčera. 118 účastníkov z celého Slovenska a za účasti českých, poľských a ukrajinských bežcov si zmeralo sily na úseku cca 2 200 m. Pretekári bežali určitý úsek miestnou komunikáciou a potom na vrch Kýčera (cca 1 300m) s celkovým prevýšením 322 m. Hlasitým skandovaním a potleskom divákov boli pretekári povzbudzovaní do namáhavého výstupu do vrchu. Vynikajúcim výsledkom preteky vyhral Poliak Andrej Dlugoš. Hneď za ním skončil zákamenský rodák Martin Bajčičák. V kategórii žien vyhrala Izabela Zatorska taktiež z Poľska. Po skončení behu a do vyhlásenia výsledkov sa všetci účastníci posilnili dobrým gulášom.

Už o 12.^{00} hod. sa konala sv. omša na ihrisku v Oraviciach, ktorú celebroval pán farár Andrej Dulák za účasti pána kaplána Jána Červeňa. Po sv. omši začali oslavy všestranným programom. Konala sa medzinárodná súťaž – Zákamenský drevorubač, 1. ročník v hode použitým mobilným telefónom, 2. ročník Zákamenskej jamky, 7. ročník Zákamenskej penalty. Popri tom vystupovali folklórne skupiny Kamenčan, Harmonia – Poľsko a Muchotrávky.

Určitá časť ihriska patrila deťom, kde pod názvom Deň zábavy a hier prebiehali rôzne súťaže

a hry, ktoré pre nich pripravili učitelia ZŠ s MŠ Jána Vojtaššáka pod vedením riaditeľa školy Mgr. Emila Revaja. Deti v súťažiach zbierali body, za ktoré si mohli na určitých stanovištiach vybrať ceny. Tieto súťaže boli o to zaujímavejšie, že súťažiť mohli aj rodičia.

Zákamenská jamka je veľmi jednoduchá súťaž, ale má svojich obdivovateľov. Trafenie guľky do jamky si vyskúšalo 24 účastníkov a z nich sa najviac darilo Ondrejovi Grofčíkovi, Milanovi Grofčíkovi a Petrovi Buckulčíkovi.

Zákamenský drevorubač si odniesol domáci borec Jozef Florek. Diváci si mohli vyskúšať svoje skúsenosti v pílení po dvojiciach v kategórii bruchatka – moja tvoja.

Najšikovnejší boli: 1. Ing. Anton Kondela – Rafael Kuhejda, 2. Florián Michlík-Emil Jakubjak, 3. František Sivčák – Rafael Sivčák a odvážna ženská dvojica Eliška Kurňavková – Ľubka Jakubjaková.

Po súťažiach sa divákom predstavila gospelová skupina KAPUCÍNI. Po nej vystúpili rockové skupiny TARGO a DEEPSENSE. Je to trochu iný štýl hudby, na akú sme poniektorí zvyknutí, ale mládež si prišla na svoje. Žeravým ohnivkom tohto dňa bola OHŇOVÁ ŠOU. Bolo to niečo neobvyklé a veľmi zaujímavo pekné.

Program bol bohatý a každý si mohol vybrať to, čo sa mu páčilo. Väčšinou si diváci nenechali nič uniknúť a presúvali sa z jednotlivých súťaží na ďalšie.

Po 22.^{00} hod. sa začala v celej obci zábava. Na ihrisku to bola diskotéka. Pri KLIBOSE veselica pre starších. Dobrá zábava a príjemná nálada trvala do ranných hodín.

V nedeľu 20. 7. 2008 o 13.^{00} hod. prebiehal na vrchu Kýčera MOTOKROS. Tento šport má veľmi veľa priaznivcov, o čom svedčí účasť pretekárov na tejto súťaži, ale aj množstvo divákov. Za hukotu motorov všetci sledovali priebeh pretekov. Najlepší naši zákamenskí jazdci, ktorí jazdili medzi profikmi a hobíkmi, skončili v nasledovnom poradí: Jozef Majchrák, 2. Matúš Konkoľ, Ľubomír Fedor. Zároveň o 13.^{00} hod. sa na ihrisku v Oraviciach konal futbalový turnaj zákamenských družstiev. I. miesto získalo mužstvo ORAVICE, II. miesto mužstvo NIŽNÝ KONIEC, III. miesto mužstvo PROFI SANTOS.

Priebeh celých osláv Dní obce Zákamenné komentovali Štefan Kolenčík z Novote a Jozef Polešenský, redaktor z rádia Lumen.

Najzaujímavejšie na celých dvojdňových oslavách obce bolo počasie. Nepriaznivé daždivé počasie pred oslavami pokračovalo po oslavách. Menované dva dni nám svietilo slniečko a to potešilo všetkých, ale najmä tých, ktorí pripravovali tieto oslavy.

V. Sekerášová

V hode použitým mobilom do diaľky bolo účastníkov veľa, veľa...! Prvenstvo u mužov patrilo Kamilovi Kostolňákovi 86,9m, u žien Ivane Kvakovej 56,2 m, u detí Rudolfovi Trajovi 53,4 m.

Zákamenskú penaltu si nenechajú ujsť zanietení aktívni aj pasívni športovci z celej obce. Nekonečné povzbudzovanie s trefnými pripomienkami len dodávajú čaro tejto súťaži. Prvú cenu v mužskej kategórii vyhral Jozef Chmeľ ml., zo žien bola prvá Lucia Chmeľová.

Súťaž Zákamenský drevorubač sa konala za medzinárodnej účasti a to súťažiacich z Poľska. Súťažilo sa v kategóriách: odvetvenie, presný rez, rez na podložke. Titul

ZAČAL SA NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK

Pred pár dňami sme otvorili nový školský rok 2008/09.

Najskôr by som sa pár vetami vrátil na koniec minulého školského roku.

Každý rok naši žiaci, a to najmä deviataci ale aj nižšie ročníky, v rámci pracovného vyučovania pomôžu manuálnou činnosťou vytvoriť hodnoty väčšieho rozsahu. Aj v júni minulého školského roku to tak bolo. Spoločne sme sa pustili do oplotenia školského areálu a zároveň do jeho úpravy. Naši chlapci a dievčatá boli ochotní našim údržbárom v tejto veci pomôcť. Vykopali všetky jamy, potom osadili a zabetónovali stĺpiky a pomáhali pri kladení dielcov plota. Dievčatá zasa spolu so školníčkou vyhrabličkovali úseky okolo plota. Záujem o túto prácu bol taký veľký, že som mal problém, koho v určitý deň uprednostniť. Je to chvályhodné, že naši žiaci chcú a vedia robiť. Všetkým tým, ktorí prispeli k vytvoreniu tohto diela, vyslovujem úprimné poďakovanie. Môžu byť na vás hrdí aj vaši rodičia.

Počas prázdnin na škole bol čulý pracovný ruch. Pre zborovňu bol zakúpený nový nábytok. Vo všetkých triedach v novej školskej budove bola vymenená podlahová krytina a taktiež boli vymenené všetky dvere v budove. Len aby si to žiaci vedeli vážiť a neničili to. Pevne verím, že nie, veď aj oni sa lepšie cítia v peknom prostredí.

Teraz niekoľko poznámok k novému školskému roku. Tento školský rok je rokom odštartovania školskej reformy. Doterajší spôsob výchovy a vzdelávania nerozvíjal podstatné schopnosti detí a žiakov potrebné pre ich budúcnosť. Mnohým chýbal tvorivý prístup k životu a riešeniu problémov, vnútorná iniciatíva, podnikanie, chuť poznávať a objavovať, celoživotne sa vzdelávať. Dôvodom bolo predovšetkým množstvo nepotrebného učiva, v ktorom prevládalo posudzovanie vedomostí. Preto škola okrem štátneho vzdelávacieho programu musela vytvoriť školský vzdelávací program. Je vecou školy, ako rozdelí 5 vyučovacích hodín na prvom stupni a 6 vyučovacích hodín na druhom stupni. Môže niektoré predmety posilniť alebo zaviesť nové predmety. My sme sa rozhodli ísť cestou posilnenia určitých predmetov. Najväčšia zmena nastala u žiakov 5. ročníka. Mohli sa na základe odporúčania učiteľov a na základe súhlasu rodičov zapísať do troch variantov. Prvý je jazykový, kde je posilnený cudzí jazyk, druhý variant je prírodovedný, kde sú posilnené prírodovedné predmety a informatika a posledný variant je klasický. Podľa nového školského vzdelávacieho programu sa vyučujú aj deti v materských školách.

V tomto školskom roku navštevuje našu školu 817 žiakov. Oproti minulému školskému roku je to pokles o 31 žiakov. Žiaci sa vyučujú v 36 triedach. Na 1. stupni je 16 tried, na druhom stupni 20 tried. Prvú materskú školu navštevuje 72 detí, druhú MŠ 57 detí. Vyučujú sa v 7 oddeleniach. Na škole celkovo pracuje 62 pedagogických zamestnancov. V tomto školskom roku sme na škole otvorili po prvýkrát nultý ročník. Navštevuje ho 11 detí s odloženou školskou dochádzkou. Výhodou nultého ročníka okrem iného je to, že sa im už tento ročník ráta do povinnej školskej dochádzky. V mesiaci septembri sa mali možnosť naši žiaci prihlásiť do rôznych záujmových útvarov. V ponuke ich bolo 60. Z celkového počtu 817 žiakov sa do záujmových útvarov prihlásilo 726 žiakov. Okrem nich sa prihlásili do záujmových útvarov aj žiaci iných škôl. Týchto externých žiakov sa prihlásilo 56. Záujmové útvary bude v tomto roku navštevovať spolu 782 žiakov. Myslím si, že sme umožnili týmto žiakom aktívne tráviť voľný čas pod dozorom skúsených vedúcich.

V tomto školskom roku sa bude práca riadiť plánom práce. Úlohy sú náročné, ale splniteľné. Našim cieľom je pokračovať v dobrých výsledkoch tejto školy. Na to je potrebná aj spolupráca školy s rodičmi. Preto aj z tohto miesta vyzývam rodičov, aby sa intenzívnejšie zaujímali o prácu svojich detí v škole. Len vzájomnou komunikáciou sme schopní ísť dopredu. Všetkým zamestnancom školy, všetkým žiakom, ako aj ich rodičom a všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na riadení školy, prajem veľa nápadov a chuti do práce v tomto školskom roku.

Mgr. Emil Revaj,
riaditeľ školy

Svojou rozkvitnutou krásou pútali pozornosť mnohé balkóny a záhradky. Aj keď počas leta daždivé počasie nie vždy prialo kvetom, v našich záhradkách predsa skrášľovali naše okolie a celú obec. Vyhodnotenie záhradiek a balkónov za rok 2008 bude v budúcom čísle.

Beh na Kýčeru

XI. kolo „Slovenského pohára behu do vrchu" sa konalo v najväčšej obci na Orave – Zákamenné v krásnom prostredí „Slovenských Beskýd." Celková dĺžka trate 3,5 km s prevýšením 322 m bola zakončená strmým stupákom do cieľa.

Preteky boli organizované na vysokej úrovni, usporiadatelia vynaložili veľké úsilie, aby sme my bežci boli nadmieru spokojní a celá verejnosť si prišla na svoje i po kultúrnej stránke. Hudba spríjemnila čas čakania na štart a nám bolo ľahšie na duši. Ďakujeme za perfektný guláš, dali ste doň svoje srdce, láskavosť i srdečnosť. Pán učiteľ Bernaťák bol dušou celého podujatia a spolu s pracovníkmi Obecného úradu, s pánom starostom sa podieľali na tom, aby toto podujatie zostalo navždy v našich spomienkach.

Som tá staršia veteránka, ktorú na trati obecenstvo odklonilo na inú trať – cykloturistickou trasou, horou, ale krásne označenou. Ale do cieľa som prišla, i keď okľukou. Bolo mi z toho smutno. To mi už mohli hneď dať motorku.

S úctou Mária Kleinová
bežkyňa Prievidza

Liliana
- požičiavanie svadobných šiat a doplnkov
- požičiavanie spoločenských šiat a doplnkov
- svadobná výzdoba

Zákamenné 1357, mobil: 0918 590 675

Brigáda rodičov v materskej škole Oravice

Jeden z posledných dní školského roka venovali aktívni rodičia detí z materskej školy brigádnickej činnosti. O 8.30 hod. sa s chuťou pustili do rozvozu hliny a vyrovnávania terénu materskej školy.

Keďže prišlo rodičov nad očakávanie veľa, tatra hliny bola o 9.10 hod. rozvezená a terén upravený. Rodičia nelenili a pustili sa aj do náterov záhradného náradia a náčinia.

Pod ich rukami sa menili preliezky, hojdačky a kolotoče na pestré ozdoby záhrady. Chlapi sa pustili do brúsenia drevené vláčika a pán Pavol Florek zabezpečil, aby bol trávnik ako vždy krásne vykosený.

Na obed sme si spoločne vydýchli a posilnili sme sa buchtami, sladkosťami a hlavne tekutinami. Okrem práce a vtipných rozhovoroch o deťoch sme si zaspomínali, ako kedysi dávno boli brigády rodičov samozrejmosťou a slúžili nie len na pomoc, ale predovšetkým na utuženie dobrých vzťahov medzi materskou školou a rodičmi.

Všetkým zúčastneným rodičom a malým pomocníkom vyslovujeme veľkú vďaku a sme presvedčení, že táto brigáda bola jedným z krokov otvorenia sa materskej školy k rodičom.

13. 9. 2008 našu obec navštívili hostia z družobnej obce Staříc. Okrem iného navštívili aj lesnú železničku na Tanečníku.

Pri dobrom guláši sa utužovalo priateľstvo.

NAŠIM JUBILANTOM BLAHOŽELÁME

JÚL – OKTÓBER

95 rokov života

- Zuzana Florková č. d. 555

85 rokov

- Helena Beňušová č. d. 622
- Ľudovít Žatkuliak č. d. 1207
- Justína Mráziková č. d. 230
- Emil Polťák č. d. 819

80 rokov

- Mária Sivčáková, č. d. 1361
- Margita Mrekajová č. d. 1248

75 rokov

- Ján Sivčák č. d. 1215
- Vendelín Knapčík č. d. 1102
- Jozefína Majchráková č. d. 660
- Alojz Beňuš č. d. 679

70 rokov

- Zuzana Majchráková, č. d. 972
- Vincent Vrábeľ č. d. 539
- Margita Filipčíková č. d. 1326
- Kamila Janetová č. d. 646
- Celestín Florek č. d. 409
- Oldrich Večerek č. d. 1044
- Viktória Revajová č. d. 1045
- Emil Lučivňák č. d. 1264

65 rokov

- Alojz Majchrák č. d. 696
- Marta Boškajová č. d. 576
- Justína Lučivňáková č. d. 1395
- Milan Durčák č. d. 706
- Jozef Pikla č. d. 521
- Justína Zálešáková č. d. 781
- Mária Polťáková č. d. 1380
- Viktor Polťák č. d. 1380

60 rokov

- Kamila Zvonárová č. d. 364
- Elena Buckulčíková č. d. 1235
- Mária Hlbočanová č. d. 973
- Martin Sivčák č. d. 1356
- Jozef Večerek č. d. 949
- Anton Subjak č. d. 1117
- Serafín Žatkuliak č. d. 1040
- Viktória Kormaňáková č. d. 1138
- Anna Andelová č. d. 455
- Margita Boškajová č. d. 667
- Justína Kocúrová č. d. 960
- Viktor Koleň č. d. 17
- Štefan Klimčík č. d. 396
- Emília Chudiaková č. d. 1385
- Emília Úradníková č. d. 441
- Emília Petreková č. d. 624

Ubytovacie služby
PENZIÓN
Zákamenné 146
TURISTICKÁ
UBYTOVŇA 181
Ing. Vladimír Florek, Zákamenné 106
Tel. 5592440, mobil 0915820971

KARON FASHION KATARÍNA RONČÁKOVÁ ZÁKAMENNÉ 293
KRAJČÍRSTVO a POŽIČOVŇA SPOLOČENSKÝCH ŠIAT
ZÁKAZKOVÉ ŠITIE
OBALOVANIE GOMBÍKOV
POSKYTOVANIE STRIHOVÝCH SLUŽIEB PRI VÝROBE ODEVOV
PREDAJ GALANTÉRIE A LÁTOK
Tel.: 0908919759

KVETINÁRSTVO Polťáková Már
Magnólia
029 56 Zákamenné
0915/ 879
043/55 92
*cviazanie kvetov a viazanie kytíc
*predaj darčekových predmetov a bižutérie
*predaj hnojiv, zemín a prostriedkov na ochranu rastlín
*predaj záhradníckych potrieb
*realizácia výsadby a úprav záhrad a okolia rodinných domov s použitím strojnej techniky (traktorbágr, záhradná technika)

ZÁHRADKÁR
- kvetináče
- substráty
- hnojivá
- ochranné chemické prípravky
- záhradnícke náradie
- krmivá, osivá
- kuchynka
Anna Sochuliakov
029 56 Zákamenné 62
tel.: 043/ 5592 44
mobil: 0907 310 64

PREŽILA ROK V PARAGUAJI

Možno ju mnohí poznáte možno nie. Malá, nenápadná osôbka 27-ročná Zuzka Janoťáková, povolaním zdravotná sestra sa len nedávno vrátila z ročného pobytu v Južnej Amerike, konkrétne z Paraguaja.

Pred rokom sa rozhodla, že sa chce zapojiť do projektu organizovaného Misijnou kongregáciou služobníc Ducha Svätého a ako laická misionárka chce pomáhať tam, kde to treba. V auguste minulého roku odišla do Paraguaja.

Prečo práve tam? Mohla si si vybrať, alebo ti jednoducho povedali že pôjdeš do Paraguaja a ty si nemala na výber?

Nuž prečo práve do Paraguaja? Na začiatku niekoľkomesačnej prípravy pre budúcich laických misionárov som ešte nemala úplne jasné kde, do ktorej krajiny by som chcela ísť, v kútiku duše som však možno snívala o Južnej Amerike. Výber misijnej krajiny je samozrejme dobrovoľný, nikto Vás nemôže prinútiť, aby ste šli tam alebo tam, ale musí to byť trošku aj kompromis, pretože vo všetkých krajinách sveta nemajú podmienky na to, aby mohli prijať misijného dobrovoľníka – dobrovoľníčku. Mňa osobne zaujala ponuka ísť do Paraguaja preto, že som zdravotná sestra a misijné sestry potrebovali výpomoc do jednej malej nemocničky v mestečku José Domingo Ocampos, kde som vlastne aj začínala.

Paraguaj evokuje asi v mnohých nás predstavu exotickej a ďalekej krajiny, možno trochu známej z telenoviel. Ako si tam vlastne docestovala, viem, že si musela prestupovať na niekoľkých letiskách, nemala si strach?

No áno, Paraguaj znie naozaj exoticky, možno sa niekoľko čitateľov Zákamenčana schválne teraz pozrie do mapy sveta, kde to asi je... Pravdupovediac aj ja som ho musela hľadať na mape a tiež som si ho vôbec nevedela predstaviť. Našťastie mi pomohla jedna laická misionárka Aďka Paulinyová zo Slovenska, ktorá tam bola predo mnou a trošku mi ho priblížila.

Cestovala som lietadlom, bola to takmer 24-hodinová cesta s tým, že som musela dvakrát prestupovať na letiskách v Mníchove a v Sao Paolo v Brazílii. Strach som určite mala, do poslednej chvíle som si myslela, že hádam ani do toho lietadla nenastúpim a nakoniec nikam nepôjdem. Ale keď už išlo do tuhého, myslím, že všetky tie očakávania ale najmä dôvera v Božiu ochranu prevýšili ten strach, že ani neviem ako a zrazu som sa ocitla v Paraguaji. Podotýkam, že nikdy predtým som necestovala lietadlom.

Aké boli tvoje prvé pocity pri kontakte s domorodcami a ako ťa vnímali a prijali oni? Čo bolo tvojou úlohou ako laickej misionárky?

Moje prvé kontakty s domorodcami boli úplne fajn, až na tú rečovú bariéru, pretože po príchode tam som vedela zo španielčiny len pár základných fráz. Totiž v mestečku, kde som začínala, už mali dá sa povedať „tradíciu" laických misionárok, pretože každoročne tam prichádzali na ročný pobyt dievčatá z Európy, najčastejšie z Nemecka. Takže v podstate už na mňa akoby čakali.

V Paraguaji majú dva úradné jazyky – jedným z nich je, ako som už spomenula, španielčina, ktorú som vďaka Bohu pomerne rýchlo zvládla; druhým je ich pôvodná reč guaraní, ktorá je teda určite ťažká, ale keďže veľa ľudí, zvlášť detí alebo tých jednoduchších na vidieku neovláda španielčinu, resp. rozumie ale nerozpráva, snažila som sa naučiť aspoň niečo aj z tejto reči, aj keď mi to podľa mňa veľmi nešlo.

Cítila som, že domorodci to veľmi oceňovali, oni totižto práve reč guaraní považujú za svoju materinskú reč. Španielčina bola k nim za-

vlečená počas španielskej kolonizácie. Na ukážku vám môžem prezradiť, že napríklad ako sa voláš sa v guaraní povie: mba ejšaba nde rera? Volám sa... Che che rera...

Aby som priblížila trošku moju „prácu". Prvé 4 mesiace v Paraguaji som pracovala už vo vyššie spomenutej malej nemocnici, ktorú spravovali Misijné sestry Služobnice ducha sv. (SSpS). Trikrát v týždni k nám prichádzali tamojší lekári a samozrejme ľudia na ošetrenie, vo väčšine prípadov s diagnózami, aké poznáme aj u nás: bolesti hlavy, prechladnutia, angíny, žalúdočné problémy, ale aj s vysokým krvným tlakom atď. No a keď to bolo potrebné, mali sme aj operačnú sálu, kde sme operovali také bežnejšie zákroky, ako slepé črevo, operácia žlčníka, hernie ale i cisársky rez. Samozrejme v anestéze a za sterilných podmienok, na to sme veľmi dbali.

No a vo voľnom čase, keď práve nebola práca v nemocnici, som si čas krátila navštevovaním ľudí alebo hraním sa s deťmi.

Avšak koncom minulého roka sestry nemocničku zavreli, takže som sa musela presťahovať na iné pôsobisko do dedinky Santo Domingo. Po slovensky by sa to možno dalo pomenovať „zapadákov" ale mne sa tam veľmi páčilo. Bol tam úžasný pokoj , milí a jednoduchí ľudia a veľmi dobre som sa medzi nimi cítila. Tam sme spoločne s poľskou sr. Wandou, SSpS navštevovali chorých, robili „stretká" s deťmi a pod... Dokonca som pracovala v jednom menšom miestnom rádiu, ktoré tam mali, robila som ranné zamyslenia. Aj keď som možno nemala takú konkrétnu prácu, ako som si pred príchodom do Paraguaja predstavovala, snažila som sa zapájať do všetkého, čo bolo potrebné.

V akých sociálnych pomeroch žijú ľudia, medzi ktorými si sa pohybovala, majú nejaké sociálne istoty? Aké sú tam deti, pracujú alebo chodia do školy, majú povinnú školskú dochádzku?

Nuž povedala by som, že ľudia tam majú skôr sociálne neistoty ako istoty. Určite sú rozdiely medzi mestom a vidiekom. Ale vo všeobecnosti, ľudia nemajú príležitosť zamestnať sa, pretože tam takmer nie je žiadny priemysel, alebo len málo rozvinutý a väčšina žije len z toho, čo si dopestuje, teda kukurica, maniok, strukoviny, a pod. O nejakom sociálnom zabezpečení v podobe dôchodkov, prídavkov na deti, podpôr v nezamestnanosti či materskej... o tom sa im ani nesníva. Takisto ako napr. pre nás samozrejme zdravotné poistenie, tam sa všade u lekára platí v hotovosti a na vlastnej koži som okúsila, že sú to nemalé peniaze. Keď niekto vážne ochorie a musí ísť do nemocnice, tak to je problém... väčšinou pomáha celá dedina, ktorá robí všelijaké zbierky, aby peniaze získali. V tomto smere sú ľudia veľmi solidárni a pomôžu, aj keď sami veľa nemajú. Naozaj obdivuhodné.

Deti sú tam podľa mňa rovnaké, ako aj u nás, samozrejme líšia sa farbou pleti. Ale sú veľmi zvedavé, hravé, kamarátske ale aj veľmi bystré. Napr. sa im veľmi páčila hra pexeso, ktorú som si doniesla so sebou zo Slovenska. Povinná školská dochádzka je v Paraguaji podobne ako u nás 9-ročná, ale je veľa detí, ktoré do školy nechodia alebo len po 5. – 6. triedu a potom nepokračujú. Školné sa už v súčasnosti neplatí, ak tak len na súkromných školách. Samozrejme po skončení 9. triedy majú možnosť pokračovať na strednej škole a potom na vysokej, ale mám pocit, že veľký význam sa vzdelaniu neprikladá, ak tak, len v mestách.

Taktiež aj v Paraguaji mnohé deti pracujú na ulici...čistia topánky, predávajú na trhu a pod.

Aké klimatické podmienky sú v Paraguaji, nemala si problém prispôsobiť sa im?

Väčšinu roka je tam horúco, teploty sa pohybujú okolo 30-40 stupňov. Majú tam tiež 4 ročné obdobia – ale keď je u nás napr. zima, tam je naopak leto, u nás jar, tam jeseň. V jeseni a v zime tam dosť prší, aj sa ochladí, niekedy aj na 10-12 stupňov, ale väčšinou to trvá krátko a zas sa vráti pekné a teplé počasie. V podstate som nemala nejaký „klimatický šok", horúčavy sa dajú zvládnuť ale samozrejme na priamom slnku sa nedá vydržať, aspoň nie dlho.

Čo povieš na paraguajskú kuchyňu?

Paraguajská kuchyňa to je hlavne veľa, veľa mäsa, zvlášť hovädzieho; potom, ako som už spomenula, maniok – to je taká hľuza, ktorá chutí podobne, ako naše zemiaky a potom tiež veľa kukurice, domáceho kravského syra, strukovín a pod...Ale musím priznať, že mi celkom chutila, najviac mi asi chutili tzv. empanadas, niečo ako vyprážané pirohy vo vnútri plnené mletým mäsom alebo tiež taký slaný kukuričný koláč, ktorý volajú Paraguajská polievka (neviem prečo) a pečú ho na všetky oslavy, ktorých tam majú neúrekom...

Ako sa ti páčila príroda?

Príroda je určite zaujímavá a pekná, ale ťažko ju opísať. Majú tam veľa druhov všelijakých stromov, ktoré krásne kvitnú, paliem, ale napr. takú obyčajnú rozkvitnutú lúku s kvetmi by ste tam asi ťažko našli. Jednoducho treba vidieť. Veľmi pekným zážitkom bol pre mňa však výlet k vodopádom Iguazú v Brazílii, blízko hraníc s Paraguajom. To sa nedá ani opísať, aké sú nádherné. Tam som stretla aj zaujímavé zvieratká – nosále červené, ktoré tam voľne žijú a sú veľmi prítulné, ale skôr aj trošku drzé (viď foto.)

V Paraguaji si prežila aj Vianoce, ako ste ich oslávili? Zdobia aj tam stromčeky?

Vianoce v Paraguaji tak ďaleko od domova boli určite veľmi rozdielne, slávili sme ich spoločne so sestrami SSpS, s ktorými som pracovala. Keď som si na Božie narodenie vykračovala v letných šatách do kostola, mala som veru čudný pocit. Určite mi chýbal sneh a to všetko pre nás Slovákov „klasické vianočné". Tam stromčeky neozdobujú, ale urobia si z vetiev a konárov akoby maštaľku, kde vložia postavičky z Betlehema, ale aj všeličo možné i nemožné, veľa ozdôb a pod. Inak obdarúvajú sa, zvlášť deti, až na sviatok Troch kráľov, ale len drobnosťami, do takej miery, ako si to samozrejme môžu dovoliť.

Nemala si niekedy pocit, že už máš toho dosť a chceš sa už čím skôr vrátiť domov?

Určite veľakrát, ale našťastie nikdy to netrvalo dlho. Uvedomovala som si, že asi by som to potom neskôr oľutovala, ak by som sa vrátila skôr, ako bolo naplánované a nevyužila naozaj ten veľký dar, ktorý som dostala od Boha, proste príležitosť, ktorá sa neopakuje. Môcť prežiť jeden rok v misiách.

Čo ti dal pobyt v Paraguaji a chcela by si si ho ešte niekedy zopakovať, alebo máš namierené ešte niekde inde ako laická misionárka?

Pobyt v Paraguaji mi dal určite jednu veľkú nenahraditeľnú skúsenosť. Možno môj pobyt tam nebol pre nikoho zvlášť užitočný, ale pre mňa určite. Zatiaľ nemám namierené nikam, aj keď určite by bolo pekné vrátiť sa niekedy na miesta, kde som prežila rok svojho života, vidieť znova tých ľudí. Uvidím, či sa mi to ešte niekedy podarí.

Mariana Florková

Andrej Hrčkuľák

Ema Mrekajová

Martina Kovaľová

Tomáš Kojda

Adrián Meluš

VITAJTE MEDZI NAMI

Kristína Janetová

Milan Varešák

Kristián Franek

Karolína Majchráková

Dominika Kšenzuľáková

Vanesa Smolárová

Milan Vojtaššák

Martin Polťák

Marián Gruchala

Tomáš Franek

Vanessa Subiaková

Timotej Hurák

Samuel Sumihora

Marek Večerek

Nina Večerková

Zákamenčan č. **3/2008** • Príležitostné noviny obce Zákamenné vydáva Obecný úrad v Zákamennom • Šéfredaktor: Marián Iglár • Redakčná rada: Viktória Sekerášová, Marta Šalátová • Sídlo redakcie: Obecný úrad Zákamenné • Adresa redakcie: Zákamenčan, 029 56 Zákamenné, ***zakamencan@post.sk*** • Rozširuje OcÚ Zákamenné • Grafický návrh, sadzba: Justína BRIŠOVÁ • Tlač: TLAČIAREŇ KUBÍK • Registrované OÚ Námestovo pod reg. č. A/2003/016313